

INKLUZIVNÍ ŠKOLA V PRAXI:

Školské poradenské služby ve školách
a školských poradenských zařízeních

Školní psycholog, školní speciální pedagog

Mgr. Pavla Kubíčková

Školní speciální pedagog, speciální pedagog v PPP

Školská poradenská zařízení (dále ŠPZ):

- Pedagogicko psychologická poradna (PPP)
- Speciálně pedagogické centrum (SPC)

Školní poradenská pracoviště tvoří (dále ŠPP):

- Výchovní poradce / na každé škole
- Školní metodik prevence / na každé škole
- Školní psycholog / školní speciální pedagog

tito kompetentní odborníci zajišťují poradenské služby ve škole, úzce spolupracují s vedením školy, třídními učiteli, případně asistenty pedagoga, a dále s celým učitelským sborem.

VYMEZENÍ ČINNOSTI ŠKOLSKÝCH PORADENSKÝCH ZAŘÍZENÍ
A ŠKOLNÍCH PORADENSKÝCH PRACOVIŠŤ

- Odborníci na školních poradenských pracovištích vykonávají poradenskou činnost přímo ve škole, na rozdíl od pracovníků ze školských poradenských zařízení.
- Výhodou školního poradenského pracoviště je možnost včasné identifikace problému žáka a podpora učitelů při nastavování prvního stupně podpůrných opatření, s průběžnou podporou realizace v praxi,
- Školní specialisté pracují přímo v prostředí, kde problém vznikl nebo se objevil, a proto mohou rychle a účinně zareagovat na jeho řešení.

VYMEZENÍ ČINNOSTI ŠKOLSKÝCH PORADENSKÝCH ZAŘÍZENÍ
A ŠKOLNÍCH PORADENSKÝCH PRACOVÍŠŤ

- ▶ Nastavení očekávání školy s možnostmi školního specialisty
- ▶ Spolupráce s vedením školy – orientace v kompetencích školního psychologa /spec.pedagoga - očekávání
- ▶ Spolupráce s celým pedagogickým sborem, i jednotlivými učiteli
- ▶ Spolupráce a komunikace se zákonnými zástupci
- ▶ Samostatnost, ale i osamělost při rozhodování
- ▶ Sdílení s dalšími školními specialisty

SPECIFIKA PRÁCE ŠKOLNÍCH SPECIALISTŮ VE ŠKOLE

Diagnostická činnost:

- ▶ Depistáž a diagnostika specifických poruch učení, či jiných výukových a výchovných problémů žáků.
- ▶ Depistáž a diagnostika nadaných dětí.
- ▶ Spolupráce při zápisu do 1. ročníku základní školy.
- ▶ Screening sociálního klimatu třídy.

Konzultační, poradenské a intervenční práce:

- ▶ Péče o žáky s potřebou 1. stupně podpory, spolupráce s učiteli na vytváření Plánu pedagogické podpory. Prevence školního neúspěchu žáků (reedukace, vedení).
- ▶ Péče o integrované žáky (pomoc učitelům při sestavování IVP, vedení).
- ▶ Individuální případová práce se žáky. Krizová intervence a zpracování krize.
- ▶ Skupinová práce s žáky.
- ▶ Koordinace preventivní práce ve třídě, programů pro třídy – adaptační programy, vedení třídnických hodin, apod.
- ▶ Kariérové poradenství u žáků.
- ▶ Individuální konzultace pro učitele, zákonné zástupce - při výukových a výchovných problémech dětí.

NÁPLŇ PRÁCE ŠKOLNÍHO PSYCHOLOGA

Metodická podpora:

- ▶ Metodická pomoc pedagogům při zpracovávání Plánu pedagogické podpory a při vedení integrovaných dětí.
- ▶ Metodická pomoc třídním učitelům a ostatním pedagogům.
- ▶ Organizace spolupráce s ostatními složkami ŠPP.
- ▶ Koordinace spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, zdravotnickými a dalšími zařízeními.
- ▶ Prezentační a informační činnost pro pedagogy i rodiče.

NÁPLŇ PRÁCE ŠKOLNÍHO PSYCHOLOGA

Diagnostická činnost

- ▶ Spolupráce při zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání .
- ▶ Vyhledávání žáků s rizikem vzniku speciálně vzdělávacích potřeb a zařazení do vhodného preventivního, intervenčního programu, či speciálně pedagogické péče
- ▶ Diagnostika speciálně vzdělávacích potřeb – riziko SPU
- ▶ Speciálně pedagogická diagnostika při výchovných problémech

NÁPLŇ PRÁCE ŠKOLNÍHO SPECIÁLNÍHO PEDAGOGA

Konzultační, poradenské a intervenční práce:

- ▶ Individuální či skupinová speciálně pedagogická péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- ▶ Spolupráce při vytvoření individuálního vzdělávacího plánu u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami či plánu individuální pedagogické podpory u žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
- ▶ Průběžné vyhodnocování účinnosti navržených opatření pro žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb žáků, dle potřeby navržení a realizace úprav.
- ▶ Preventivní intervenční programy v oblasti školního neúspěchu.
- ▶ Úpravy školního prostředí, zajištění speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
- ▶ Individuální konzultace pro rodiče a pedagogické pracovníky v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb.
- ▶ Konzultace s pracovníky školských a dalších poradenských zařízení.

NÁPLŇ PRÁCE ŠKOLNÍHO SPECIÁLNÍHO PEDAGOGA

Metodická podpora:

- ▶ Příprava a průběžná úprava podmínek pro integraci žáků se zdravotním postižením ve škole.
- ▶ Metodická pomoc třídním učitelům a ostatním pedagogům při vzdělávání žáků se SVP a při integraci– specifika výuky a možnosti žáků dle druhu a stupně SVP a rizika vzniku SVP, návrhy metod a forem práce se žáky.
- ▶ Pracovní semináře pro pedagogické pracovníky v oblasti SVP a rizika vzniku SVP.
- ▶ Spolupráce s odborníky týmu školního poradenského pracoviště a školskými poradenskými zařízeními a s dalšími institucemi
- ▶ Podpora při vytváření školních vzdělávacích programů, individuálních vzdělávacích plánů, individuálních plánů pedagogické podpory
- ▶ Koordinace a metodické vedení asistentů pedagoga ve škole.
- ▶ Besedy a osvěta pro pedagogy i zákonné zástupce.

NÁPLŇ PRÁCE ŠKOLNÍHO SPECIÁLNÍHO PEDAGOGA

Školní specialista je nápomocen při realizaci prvního stupně podpůrných opatření, bude aktivně:

- ▶ Aktivně vyhledává, nebo dostává informace o neúspěších či problémech žáka.
- ▶ Metodicky spolupracuje s učiteli na kritériích a vytvoření pedagogické diagnostiky.
- ▶ Organizuje pracovní setkání všech vyučujících žáka a spolupodílí se na vytváření podpůrných opatření v 1. stupni podpory, v souladu s výsledky pedagogické či speciálně pedagogické diagnostiky.
- ▶ Koordinuje a sleduje jejich aplikaci a vyhodnocování v praxi.
- ▶ Koordinuje zpracování závěrů o nedostatečnosti aplikovaných opatření pro potřeby další spolupráce se ŠPZ.

1. STUPEŇ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

- ▶ Podklady pro IVP jsou vypracovány ve školním poradenském zařízení a jsou předány škole včetně posudku k integraci žáka.
- ▶ IVP vypracovávají učitelé jednotlivých předmětů, dle toho, kdo s dítětem pracuje, a to dle dg. z posudku a podkladů pro vypracování IVP.
- ▶ Školní specialisté spolupracují na tvorbě IVP v podobě metodické či konzultační.
- ▶ Školní specialisté se spolupodílí na průběžném hodnocení IVP a na případných úpravách, které z hodnocení vyplynou.

SPOLUPRÁCE PŘI TVORBĚ A HODNOCENÍ IVP

- ▶ Asistent pedagoga pracuje podle pokynů třídního učitele nebo vyučujícího. Podílí se na plnění zadaných úkolů, zajišťuje přípravu na výuku, podílí se na procvičování a doučování problémového učiva, používá speciální kompenzační či reedukační pomůcky do výuky dle potřeb.
- ▶ Pro asistenty pedagoga je důležitá komunikace se speciálními pedagogy i školními psychology, kteří se spolupodílí na vytváření konkrétních úprav ve vzdělávání žáků a v nastavování podpůrných opatření.
- ▶ Školní specialisté se podílí také na metodickém vedení asistentů pedagoga ve školách.
- ▶ Asistent pedagoga je další osobou, která se podílí na péči o žáka se SVP, s potřebou podpůrných opatření.

SPOLUPRÁCE S ASISTENTEM PEDAGOGA

Děkuji za pozornost.

Mgr. Pavla Kubíčková
pavla.kubickova@email.cz